

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Jan Matera**

Název práce: **Velká Británie a evropská integrace: Vliv zahraničního obchodu a měnové integrace na britský vztah k Evropě mezi lety 1941 a 1973**

Oponoval (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Mgr. Jan Váška, Ph.D. (IMS KES)

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Diplomové práce Jana Matery mapuje ekonomické souvislosti vývoje vztahu Spojeného království k Evropě a evropské integraci v období 1941-73. Specifika britského přístupu k Evropě zasazuje do kontextu utváření poválečného mezinárodního ekonomického řádu a postavení Spojeného království v něm a proměn britské obchodní a měnové politiky. Z poměrně rozvláklého úvodu není úplně zřejmé, co je hlavní výzkumnou otázkou práce – je jí série tří gramatických otázek na s. 3, anebo pasáž na přelomu stran 4 a 5? V každém případě neurčitost příslušných formulací („jakou roli hrálo“) nutně vede po šedesáti stranách výkladu k podobně neurčité odpovědi: „významnou“ (s. 64).

Autor obhajuje volbu této perspektivy podceňováním ekonomických faktorů v konvenčních interpretacích vývoje britského postoje k evropské integraci; tento argument však není dostatečně doložen v rozboru literatury. Ten se zaměřuje na přiblížení titulů stěžejních pro napsání jednotlivých částí stati, neanalyzuje však, jaké místo v hierarchii motivů vykazují ekonomickým faktorům např. kanonické syntézy vztahu Británie k EI. Proto netušíme, nakolik autor považuje zvolenou perspektivu za inovativní, které práce považuje za klíčové texty interpretační tradice, k níž se hlásí, atd.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autor nepochybně zvolil relevantní odborné téma, jež se ovšem jeví být nadstandardně náročné svým širokým až všeobjímajícím záběrem tematickým i časovým. V této souvislosti zaslouží ocenění jeho cílevědomá snaha o tvůrčí přístup, jež se projevuje i ve volbě teoretického rámce. Ten je v práci představen opravdu důkladně a srozumitelně, není zde však úplně explicitně vysvětleno, proč a s jakými očekávanými se autor rozhodl právě pro tento konkrétní rámec (teorie hegemonické stability + premisy nacionalistické větve IPE).

Patrně nejslabší aspekt celé práce shledávám v chabém propojení teoretického rámce práce s jejím empirickým obsahem. V podkapitole 1.3 autor formuluje soubor ze zvoleného teoretického rámce vyplývajících předpokladů ohledně mezinárodního postavení Británie a jejích hospodářských vztahů. Samotná stat' však tyto předpoklady explicitně neprověřuje a závěr práce je nevyhodnocuje, chybí tedy jakákoli zpětná vazba ohledně nosnosti a explanatorní síly zvolených teorií. Též autor v práci neupřesňuje, jaký typ kauzálního působení zkoumaným faktorům připisuje: jde o v jeho perspektivě o prokazatelné determinanty britské politiky?

Bibliografická základna práce je rozsáhlá a plně dostačující.

K silným stránkám práce patří autorovo bezpečné zvládnutí komplexní zkoumané problematiky i přesvědčivost jeho analýzy, pohybuje-li se v empirické rovině tématu. K diskusi je jeho (z hlediska zaměření předkládané práce samozřejmě okrajová) interpretace komparativně menší intenzity dopadů Velké hospodářské krize na Británii (s. 38-9), kterou přičítá mimořádnému mezinárodnímu postavení libry a

existenci šterlinkového bloku. Neúplnost této interpretace spatřuji v opomenutí negativních důsledků chronicky nadhodnocené měny (regionálně soustředěná vysoká strukturální nezaměstnanost, již krize dále dramaticky zhoršila), jež Británii znemožnila plně požívat obecné prosperity 20. let.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazykový projev autora je standardní, s občasnými stylistickými prohřešky („čtyři kritéria, kterými musel stát oplývat“, s. 12). Finální editace textu je víceméně dotažená, dojem kazí občasně gramatické chyby (velká písmena, i/y, skloňování zájmen). Text by bylo pro větší přehlednost vhodné strukturovat do kratších odstavců – odstavce s rozpětím tří stran (18-20, 34-6, 47-9) jsou neúnosné. K poznámkovému aparátu nemá žádné připomínky.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Diplomová práce Jana Matery splňuje požadavky na tento stupeň absolventských prací kladené. Autor prokázal schopnost vymezit relevantní odborné téma, zasadit jej do adekvátně rozpracovaného teoretického rámce a na odpovídající úrovni zvládnout i velmi komplexní historickou problematiku. Připomínky uvedené v tomto posudku mají v tomto ohledu pouze dílčí charakter.

K silným stránkám práce nepochybně náleží srozumitelnost a přesvědčivost výkladu. Text dobře objasňuje hlavní strukturální faktory a vývojové tendence určující ve zkoumaném období postavení Británie v mezinárodním ekonomickém systému: podřízenost americké hegemonii v rámci Brettonwoodského systému, postupnou erozi šterlinkové zóny, chronické problémy s platební bilancí atd., ale i protekcionistické rysy dobové britské politiky (např. podkapitola 4.2). Slabinou práce je téměř chybějící propojení teorie a empirie.

Závěrečná analýza je výstižná a dobře shrnuje hlavní autorovy poznatky. Avšak pomíneme-li nápadně alibistický a vágní závěrečný odstavec, je vedena pouze v empirické rovině a postrádám zde zpětné vztahování se k teoretickému rámci. Proto se vtírá otázka možné redundance celé teoretické části práce, respektive toho, k čemu autorovi tento teoretický rámec přesně slouží.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Vysvětluje tedy podle autora zvolená perspektiva zkoumaný problém lépe než perspektivy alternativní (zdůrazňující faktory politické, psychologické aj.)? Proč?

Je zvolený teoretický rámec s to vysvětlit či alespoň akomodovat vnitřní různorodost postojů k evropské integraci na britské politické scéně, například proč labouristická opozice na počátku 60. let oponovala první přihlášce do EHS, podané konzervativní Macmillanovou vládou?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Diplomovou práci Jana Matery **doporučuji** k obhajobě a s ohledem na výše uvedené navrhuji, aby byla hodnocena stupněm **velmi dobře**.

Datum: 26. 1. 2017

Podpis: